

Posudek vedoucí bakalářské práce Jany Pelechové:

Adaptace běloruských studentů v Praze

V lednu 2008 jsme s Janou Pelechovou stanovily, že by její budoucí bakalářská práce mohla postihnout život několika běloruských studentů studujících tehdy 3. ročník FHS, a to ten úsek jejich životů, který se týká událostí před jejich odjezdem do ČR – zrušení Evropské humanitní univerzity v Minsku. Dala jsem jí typ na literaturu, kterou by si měla přečíst. Pak jsem Janu Pelechovou už neviděla. Pak v říjnu 2008 se objevila její odevzdaná bakalářka, ale pro oba nepříznivé posudky (můj a oponentský posudek Aleny Markové) Jana ani k obhajobě nepřistoupila.

Ta odevzdaná bakalářka byla napsána ve zcela jiném duchu, než jsme naplánovaly, šlo o malý průzkum adaptace na pobyt v cizí zemi, ale velmi povrchně provedený. V posudku jsem nijak nehodnotila odklon od dohodnutého tématu, neboť student je v tom, co napíše, svobodný.

Pak v prosinci 2008 Jana přišla opět na konzultaci. Rozebraly jsme neúspěch neobhájené bakalářky a řekly jsme si jak dál. Dohodly jsme se na tom, že Jana s respondenty znovu promluví, ale že rozhovory nyní budou směřovat více do minulosti, aby postihly události okolo zavření univerzity, a to z hlediska politického i osobního. Předala jsem jí také kontakt na bývalého rektora zrušené univerzity pro získání podkladů.

V průběhu prosince byla další konzultace, kdy mi Jana sdělila, že se jí rektor neozval a že neví jak sehnat fakta o této události, že nikde žádná nejsou, na věc se v celém světě zapomnělo. Nenutila jsem ji krkolomně jít za cílem, neboť jsem si všimla, že se jí do toho nechtělo. Nabídla jsem jí pomoc a odlehčení, a to tak, že bychom společně udělali tzv. panelovou diskusi se všemi respondenty na dané téma. Diskusi by si Jana řídila a nahrávala. Efekt měl být v tom, že diskutující se v této formě zkoumání (Focus groups) vzájemně podporují ve vybavování si událostí a rozhovor přináší ostřejší stanoviska.

Čekala jsem, že se na věc připraví a ohlásí se. Avšak ohlásila se až v dubnu, měsíc před její poslední možností pro odevzdání bakalářky, a promyšlenost tématu byla na bodu nula. Z důvodu časové tísně dostala na sekretariátu bakalářského studia Jana šanci na oddálení termínu odevzdání, takže se čas prodloužil na tři měsíce.

Bylo jasné, že Janě se nechce do opakování rozhovorů s běloruskými studenty, dala jsem jí opět několik rad a návrhů a dohodly jsme se na další konzultaci, avšak pak jsem Janu už neviděla.

Nyní píše posudek k obhajobě, ale z popsáního důvodu se nectím být vedoucí této práce. V porovnání s prací předchozí se změnilo jen málo. Práce se opět jmenuje Adaptace běloruských studentů v Praze. Problematika ale poněkud zestárla, neboť jak běžel čas, zhruba polovička respondentů už dostudovali (podobné téma napsal a obhájil student Meliashkevich), druhá polovička zatím ne. Na začátku v úvodu Jana sice slibuje, že se zaměří na postihnání rozdílu v adaptaci s ohledem na tento rozdíl. Ovšem toto předsevzetí zůstalo netknuté, rozhovory nebyly aktualizovány, jejich zpracování také ne, tudíž práce působí trochu anachronicky.

Na osmi stránkách je představeno teoretické východisko, jímž je miniaturní slovníček pojmů (slovníková hesla adaptace, etnikum, kultura....) a pojednání o adaptačním procesu imigranta v cizí zemi. Trochu vadí to, že autorka pracuje s pojmy migrace, imigrace. V případě zkoumané skupiny tento termín je nevhodný, neboť nejde v pravém smyslu o migranty ani imigranty, jde o cizojazyčné stipendisty, kteří se z důvodu studia vyskytují v cizí zemi.

Způsob adaptace byl rozpracován v rozhovorech se sedmi respondenty. Chybí však uvedení do způsobu metody výzkumné práce, není ani stanoven zkoumaný problém. Přepsané výpovědi rozhovorů jsou představeny jakoby v „syrovém“ stavu, vlastní komentář nebo zhodnocení informací je až příliš prosté a stručné, ani náznak pokusu o nějaké porovnání výpovědí nebo o porovnání respondentů, nebo nějaké ucelené vyjádření výsledku zkoumání v závěrečné kapitole.

Celá práce působí dojmem roztržitosti a jakoby sestavená z nesouvisejících úseků bez vnitřního propojení. To zajímavé, co mohla tato práce přinést, okolnosti zrušení EHU, je sice ve výpovědích respondentů zmíněno, ale faktograficky je zde pouze jedna stručná informace z internetového zpravodajství.

Následující kapitola zpracovává historicko-politicko-sociální situaci Běloruska (podle sborníku Cesty k národnímu obrození: běloruský a český model). Ta sice přináší zajímavý pohled, ale vypracování je natolik stručné, že si čtenář na své nepřijde. Navíc některé nedbale formulované věty narušují pochopitelnost textu: například slovo duchovenstvo je použito namísto slova náboženství; není jasné, co je masová mobilizace národa; co je to faktor Piemontu; záhadou zůstává, jaký je vztah Běloruska a Velkoknížectví litevského ad. A navíc tato kapitola číslo 4: Běloruský národ (výťah ze sborníku) nijak nekoresponduje ani s úvodní kapitolou o adaptaci migranta, ani s obsahem rozhovorů.

Kromě toho je v práci obsaženo mnoho chyb interpunkčních, gramatických a překlepových a způsob citování také není vždy správný (neuveďeno, že jde o sekundární citace, obsah poznámky číslo 12 se neshoduje s označenou literaturou).

Práci hodnotím jako slabou, i když je jasné, že Jana Pelechová při její tvorbě nějaké úsilí i čas vynaložila. Práce mohla přinést trochu více porozumění pro komplikovaný osud národa a více

obdivu k oné skupině studentů, z nichž přes jejich nezvykle těžký studijní začátek vyzrály výrazné osobnosti s pozitivním vztahem nejen k prostředí FHS. K tomu tato práce má daleko. Protože ale přihlídím k tomu, že Jana už nemá žádnou jinou možnost využít opravný termín, doporučuji práci k obhajobě a navrhuji hodnotit ji známkou tři, pokud práci bude hájit kompetentním způsobem.

FHS UK, září 2009

Eliška Pincová